

Slovenski List.

Neodvisno slovensko krščanskosocijalno glasilo.

Štev. 34.

V Ljubljani, v soboto 26. avgusta 1899.

Letnik IV.

„Slovenski List“ izhaja v sobotah dopoldne. — **Naročnina** je za vse leto 4 gold., za pol leta 2 gold., za četrt leta 1 gold. Vsaka številka stane 7 novč. — **Dopisi** pošiljajo se uredništvu „Slov. Lista“ — **Nefrankovani dopisi** se ne sprejemajo; rokopisi se ne vračajo. — **Naročnina, reklamacije in oznanila** se pošiljajo upravništvu „Slov. Lista“. Uredništvo in upravništvo sta v Ljubljani, **Gradišče štev. 15.** Uradne ure od 9—12 ure dop. — **Oznanila** se računajo po navadni ceni.

Narod naj si išče zadoščenja sam!

Divjaški napadi, katere so zvršili pred kratkim zbesneli celjski Nemci in ostala druhal, ki se je bila pritepla iz drugih mest, nad krotkimi Slovenci in Čehi, so vžgali ogorčenost ne le po mestu Celju in lepi Savinjski dolini, ampak po vseh pokrajinah, kjer doni lepi jezik slovenski. Ta ogorčenost se pa ne razteza samo na nemške napadalce, ampak tudi na tiste, ki bi bili napade morali preprečiti, a so mirno gledali naskoke na naše ljudi in so še celo v zapor gonili Slovence, braneče si z največjo težavo življenje. Vsaka narodna nesreča bi imela biti učiteljica narodu, in prav voditelji naroda so policani, da fruktificirajo take zadeve narodu v korist, ne pa na korist tej ali oni stranki.

Vse drugače je pa storila narodno napredna stranka v Ljubljani. Imela je nečuvno predznanost, daje na vsa usta povedala edino željo svojega srca. Razbobnal je „Slov. Narod“, da se morajo štajerski Slovenci okleniti njegove stranke, ker je „Narod“ o dogodkih v Celju celo obširneje poročal kakor „Tagespost“ in „Neue freie Presse“. No, ako bi nam Slovincem družega sadu ne prinesli celjski dogodki, kakor to, da bi postali slovenski Štajerci liberalci, potem bi bile posledice celjskih dogodkov stokrat žalostnejše, kakor dogodki sami. Slovenci bi si z vsprejemo liberalizma v program odsekali vejo, na kateri stojimo, in za padcem z veje bi prišla narodna smrt.

Nobeden dogodek Slovencev ne uči takó živo, da nam treba edinosti, kakor celjski dogodki. Zato se nismo mogli načuditi, da je „Sl. Narod“ prav v tem času izražal željo, da naj bi se slovenski poslanci združili z nemškimi liberalci na Dunaju. Tega je bil vesel „Gratzer Tagblatt“, ker Nemce nobena stvar bolj ne veseli, kakor razdor med Slovenci.

Poslanec dr. Ferjančič je pa začutil še neko drugo potrebo. Njegov, ne prav srečni govor do čeških dijakov je pritiščal v javnost in napravil govorniku, ki še vedno ni dvorni svetnik, mučno zagato. Sklical je tedaj dr. Ferjančič zadnjo soboto shod v Kranju, da se je očistil na zgoraj kot prijatelj miru. Priporočal je „pri priznani dobri kopljici našega Petra“ — da naj ohranimo Slovenci mirno kri, in da „videti hočemo“, ali porabi državna oblast svoja sredstva, katerih ima v obilici. Druge „žavbe“ dr. Ferjančič ni imel za bolečine naroda in bolečine svoje. Da je pocelil rane svoje in potolažil svojo nemirno kri, ki je kipela v skrbi za podpredsedniški stol in svetniško mesto, umejemo, a naroda rane ne zacelijo večne obljube, da nam bo vlada zajamčila prosto gibanje v mejah zakonov, ko vidimo, da se vedno in vedno godi ravno nasprotno. Nam treba dejanj!

Voditelj čeških poslancev dr. Engel je nedavno na nekem shodu klical Čehom, da naj si narod išče sam zadoščenja. To bodi vodilo tudi nam Slovincem! Ni nam treba zadoščenja iskati z rabukami in izzivanjem, pač pa si ga iščimo z resnimi delom za samoosvojenje naroda. „Proč od Nemcev! nič zveze z Nemci! nič več ne pitati lačnih Nemčurjev z našimi groši!“ — to stoj zapisano na našem

bojnem praporu! Jedino od tega boja se nam je nadejati gotovega uspeha!

V Celju so izpodili te dni nemški trgovci slovenske blagajničarke in posle. Poprej so pa vtepali Slovincem s palico v butice slovensko pamet. Če so palice izpametovale Slovence, še ne vemo. Upajmo, da vender!

Čemu je treba, da Nemci uče Slovence pameti, ko bi se bili že davno lahko izmodrili sami! Celjska okolica je vsa slovenska. In nad to obširno, lepo okolico gospoduje tolpa celjskih Nemčurjev, katere so si izredli Slovenci sami. Kaznujejo se tu sedanji in očetov naših grehi. Menimo, da je greha dovolj, sedaj naj pride popoljšanje. V čem naj obstoji?

Sklicujejo naj se shodi v okolici celjski, na katerih naj najprej sedanji prvaki javno molijo „mea maxima culpa“, da so nosili svoje novce v nemške prodajalnice. Dvignejo naj potem prste kvišku in sveto prisežejo z narodom vred, da se bodo v prihodnje vsi skupaj strogo držali gesla: „Svoji k svojim!“ Naši trgovci in gostilničarji naj pa obljubijo poštenost in postrežljivost. To bode najboljši sad celjskih izgredov, ako si bode narod na ta način iskal zadoščenja sam. Potem bomo pa lahko ohranili mirno kri. Celje bo naše brez prelivanja krvi in druga nemčurska gnezda tudi!

Izvirni dopisi.

Iz Kranja, 22. avgusta. — Pretekla dva tedna spravila sta naše mesto iz svojega navadnega mira. 12. t. m. preteklo je 25 let, odkar je nastopil naš župan svoje župansko dostojanstvo.

Umevno je, da je slavil ta dan vsak po svojem mnenju. Že 11. t. m. poklonil se mu je odbor moškega pevskega društva „Kranj“ in mu pri tej priliki podal krasno marinornato ploščo; v njo je bila umetno vdolbena pesem, katero je nalašč za to slavnost zložil znani slovenski pesnik g. Fr. Finžgar. Zvečer mu je to društvo priredilo podoknico. Pod spretnim vodstvom gospoda M. Mohorja so zapeli pevci izborna tri pesmi in sicer: „Ob slavnosti 25letnice županove“, „Pozdrav“ in „Buči morje Adrijansko“. Po nastopu drugih društev oglasili so se pevci narodne Čitalnice. Tukaj smo imeli prvokrat priliko slišati oba zbora in splošna je bila sodba, da moško pevsko društvo „Kranj“ visoko nadkriljuje pevce narodne Čitalnice — morebiti je bil to vzrok, da poročevalec v „Sl. Narodu“ ni omenil prvega zbora, ker bi mu moral glede spretnosti in preciznosti priznati prvenstvo. Godba prost. pož. brambe pa je naravnost navdušila poslušalce! Svirala je valček po slov. napevih, ki ga je vredil g. kapelnik A. Skrivaneč. Po sprevedu društev po mestu z godbo in bakljami na čelu je bil večer končan.

Drugi dan dopoldne so se slavljencu oficijelno poklonili vsi uradi in društva po svojih zastopnikih. Ob 1. uri popoldne je bil slavnostni banket v prostorih g. P. Majer-ja. Udeležilo se ga je nekaj nad 60 oseb; zastopani so bili vsi stanovi, pogrešali smo pa čast. duhovščino in več odličnih meščanov. Navzočni so bili: jubilanč ces. svetnik vitez Fran Josipovega reda K. Šavnik z mestnim zastopom, c. kr. okr. glavar dr. Miha Gstettenhofer z urad-

niki kot zastopnik visoke vlade; državni posl. in I. podpredsednik zbornice poslancev dr. Andrej Ferjančič; predsednik Ciril-Methodove družbe prof. monsg. Tomo Zupan; deželni poslanec ravnatelj Ivan Šubic; profesorski kolegij z ravnateljem Jos. Hubadom, zastopnik okrajne sodnije adjunkt Fran Peterlin; zastopnik zdravstvene oblasti dr. Ed. Šavnik in nekaj drugih meščanov. Pri kupicah šampanjca vrstili so se govori, napitnice in zdravice. Vsak govor pozdravila je godba z donečim tušem. Veselje se je bralo vsakemu na obrazu in razšli smo se preverjeni, da ta dan ostane vsem udeležencem v neizbrisljivem spominu.

Komaj smo to slavnost prespali, že sta prišla drž. poslanec in I. podpredsednik zbornice drž. poslancev dr. Andrej Ferjančič in dež. poslanec ravnatelj Ivan Šubic poročat o svojem delovanju. V soboto 19. t. m. je bil shod volilcev v Peter-Majer-jevih prostorih.

Precej, ko sta se pripeljala poslanca, opazili smo, kako so gotovi člani „štaba“ hiteli v dotično gostilno, da se posvetujejo, kaj ima kdo na shodu predlagati. Razdelile so se uloge, kakor se razdeljujejo pri kaki igri. Ob določeni uri zbralo se je precej občinstva. Opazili smo veliko nevolilcev, kateri so bili samo za „število“. Od nasprotne stranke so se ga vdeležili samo posamezni člani. Precej po izvolitvi predsednika poročal je dež. poslanec ravnatelj Ivan Šubic v daljšem govoru. Pomenljive so bile za nas le točke glede železnice čez Karavanke, za katere vresničenje sedaj še ni nobenega upanja, opazke glede vodovoda v Kranju in okolici, za kar nas je g. poslanec potolažil, naj čakamo še 5 let, ker je melioracijski zaklad tako s prošnjami preobložen, da prej na kako podporo še misliti ni. No, mi smo pa prepričani, da te podpore tudi v 50. letih ne bo, ker država nima volje denarja metati na cesto in je dobro poučena, da naše mesto lahko vodovod z malimi stroški samo napravi. Sploh je pa nesramno drugim potrebnim podporo odjemati, ko ima mesto neprecenljivi zaklad osigurjen — naj rajše tega vzdiguje!

Drž. posl. dr. A. Ferjančič slikal nam je zunanji politični položaj v visoko donečih frazah, o za nas meščane bolj važnih rečeh: tako na primer: kedaj se nam bodo bremena olajšala, ali znižal davek na sladkor, je pa previdno molčal. Poročal nam je o celjskih izgredih, kateri so nam že znani iz časopisov, in konečno lojalno priznal, da za nas ni mogel nič storiti. Na to se je poslancema predsednik lepo zahvalil in izrekel željo, naj še za naprej tako delujeta.

Sprejele so se tri resolucije. Prva zahteva, naj država potrebno ukrene, da izgredi kakršni so bili v Celju, ne bodo več nastali. Druga poziva državo, prevzeti vzdrževalne stroške naše gimnazije. Tretja — da se podržavi pošta. To je običajni referat dotičnega predlagatelja. Pred šestimi meseci mislil je že, da jo ima v žepu, ne vemo pa, kdaj da se mu je žep raztrgal, da je pošta iz njega ušla. Ces. pošta je tudi eno tistih vprašanj, ki je, kakor vodovod, vedno na dnevnem redu, ali nikdar rešeno. Dotični gospod je tudi predlagal, naj se obema poslancema izreče zaupnica. Ta predlog je navzočno „zavedno“ občinstvo z malimi izjemami odobrilo.

Obema poslancema toplo priporočamo, naj le zanaprej tako delujeta, ker, če bi za naše mesto zares kaj koristnega ukrenila, bi utegnila dobiti od lastnih pristašev nezaupnico.

S Koroškega, 22. avgusta. — Kakor je poročal „Mir“, je stopilo tudi letos več novomašnikov, koroških Slovencev, pred oltar. Brali ste natančnejša poročila o novih mašah nekaterih gospodov. Jaz naj omenim še jedno slovesnost: novo mašo g. Alojzija Mlinarja, ki jo je zapel v Šmihelu pri Pliberku. Pri tej priliki se je zbralo v lepih prostorih Šerčerjeve gostilne veliko število duhovske in posvetne inteligence, kakor tudi obilica kmečkega ljudstva. Po maši, pri kateri je tajnik „Družbe sv. Mohora“ in urednik „Mira“ g. J. Rozman govoril izborni in poučen govor, se je razvila zabava, katere se bo izvestno rad spominjal vsak udeleženec še dolgo. Kar je pa največjega pomena, te slovesnosti sta se udeležila tudi dva odlična lajika: G. notar Svetina in g. sodnijski svetnik iz Pliberka. Prijazno sta občevala z navzočo duhovščino in rada poslušala navdušene napitnice. Prišel je na novo mašo tudi veleč. g. kanonik dr. Sommer iz Celovca. Največ je pa pripomogel k popolnemu vspehu vrli domači župnik č. g. Šumah.

Pri takih priložnostih imaš priliko, spoznavati mišljenje in čutenje slovenskega ljudstva. Kdor bere razne nemškonacionalne in liberalne liste, bi mislil, da koroški Slovenec popolnoma pritrjuje početju nasprotnikov naše vere in našega jezika. Kdor pa vidi, kako ljudstvo vre skupaj, kako hrepeni po blagoslovu novomašnika, ta izprevidi, da se vzdržuje nemškutarstvo le na umeten način in s silo. Kakšen učitelj ali notar kriči in dela politiko, pritrkava mu kakšen trgovec, ki menda misli, da bo faliral, če ne bo trobil z „inteligenco“ v isti rog. Taki ljudje dosežejo, da naročajo gostilničarji ravno tiste liste, ki najbolj zabavljajo na „klerikalce“ in „panslaviste“ in skrbje, da stoje na mizah vedno le žveplenke „Bauernbunda“ ali „Südmarke“.

Taka je v Dobrli Vasi, Železni Kapli in drugod. V takih krajih duhovniku ne preostaja družega, nego da povzdigne svoj glas in skuša ljudstvo iztrgati iz krempljev liberalne gospode, naj ga ta še tako blati in zmerja v svojih lističih. Boljše, da ga taki ljudje malo grdo gledajo, nego da bi z neodločnostjo in napačno miroljubnostjo gladil pot ponemčevanju in brezverstvu.

Težak je pač boj, ki ga bije obmejni Slovenec, in naše tožbe niso — „frazza“, kakor so se izrazili tisti, katerim ni po volji „nahujskana izvenkranjska duhovščina“. Gospoda, mi ne želimo družega, nego sloga mej strankama na Kranjskem, in sicer zato, ker čutimo, kako škoduje prepir ugledu vsega slovenskega naroda. Ali je ta sloga res tako nemogoča? Žalibog, — govoril sem že z duhovniki in lajiki na Kranjskem — vse zmaguje z glavo in reče: „Bo vedno tako, — ne bo nikdar boljše!“ Pač žalostno!

Na Koroškem živijo mirno med seboj odlični lajiki in duhovniki. Složno deluje izkušeni narodnjak g. Vek. Legat z veleč. g. stolnim školarstikom in drž. poslancem Lamb. Einspielerjem, ravno tako g. dr. Kraut, razni slovenski profesorji, trgovci in drugi radi sodelujejo z duhovniki — za narod. In zakaj? Zato ker še niso izgubili medsebojnega spoštovanja. Ali je duhovnik res tak barbar, da zanj ni mesta v kaki „Čitalnici“ ali v „Narodnem Domu“? Ali je res tak fanatik, da se ž njim „ne more govoriti“, kar sem moral že tolikrat čuti od lajikov, zlasti na Kranjskem? — Liberalna gospoda, — kaj pa, ali more ostati duhovnik hladnokrven, ako vidi, da nekaterim lajikom res nobena stvar ni več sveta?! V srce me je zabodel slučaj, ki se je dogodil v neki vasi na Koroškem. V gostilni je sedel pri jedni mizi tamkajšnji župnik v družbi dveh Čehov, vseučiliških profesorjev, in njunih soprog. Pri drugi mizi so sedeli izletniki iz Ljubljane, gospodje in dame, pripadajoči slovenski inteligenci. Zazvonilo je poldne. Gosp. župnik se odkrije in moli, utihnejo tudi češki gostje in se odkrijejo. Gospoda pri drugi mizi pa govori glasno dalje in

in vrže k večjemu kak ironičen pogled na župnika. — To naj bo omika in olika?! To imenujete „inteligenco“? In potem zahtevate, da naj kranjska duhovščina kar molči in mirno gleda vaše početje? Gospoda, če ste vrgli vero od sebe, — obžalujem, — pa bodi! Toda, že dober „ton“, navadna olika zahteva, da ne izzivate na tak način. Ali naj duhovnik pusti, da boste na tak način kvarili ljudstvo in mu trgali iz srca vero, brez katere postane človek slabši od živali?! Spoštujte vendar prepričanje, katero je vcepila vsakemu v srce že mati, in katero okrepe duhovniku dolgoletne študije. Že enkrat je klical „Slovenski List“ prepirajočima se strankama: „Vrnite si medsebojno spoštovanje!“ Tudi danes kličemo koroški Slovenci tako svojim bratom na Kranjskem, iskreno želeč, da ne bi ostale naše prošnje — „glas vpijočega v puščavi“.

Politiški pregled.

Pet vladnih naredb po § 14. je zopet izšlo. To pot se jih je marsikdo razveselil. Vlada je prišla na dan z novim pristojbinskim zakonom, ki znatno znižuje dosedanje pristojbinske postavke. Druga naredba uravnava plače državnih slug in določa od 1. septembra 4 kategorije in sicer I. z 700 gld. letne plače, II. z 600 gld., III. z 500 gld. in IV. z 400 gld. Starostne doklade so za vsakih definitivno dovršenih 5 službenih let po 50 gld. ter se bodo uračunavale v penzijo. Za definitivna službena leta pred to naredbo znesek starostne doklade ne sme presezati 100 gld. Aktivitetna doklada znaša za I. razred 50%, za II. razred 30%, za III. razred 25% in IV. razred 20% plače. Tretja naredba povišuje svoto, določeno melijracijskemu zakladu za jeden milijon goldinarjev, vrhu tega dobi zaklad izredne dotacije 900.000 gld.; četrta naredba določa potrošnino, popotnino in dostavnino potnih slug in končno določa peta naredba razrede za delavce, obvezanih v zavarovanje za slučaj nezgod in določa odstotne postavke posameznih razredov.

Nova pridobitev Slovanov? Germanija se joče, ker je čula, da se baje namerava pri najvišjem sodišču dati vsakemu slovanskemu narodu svoj senat. Nemška glasila že trobijo na boj. Ni nam znano, koliko se je vlada resno bavila s to zadevo, da pa za „odločitev“ nova nemško-nacionalna glasila izvedo, zdi se nam precej sumljivo za razmerje visokih oseb z nemškimi nacionalci.

Nemški rogovileži. Nemškonacionalna agitacija je ob cesarjevem rojstnem dnevu bruhnila na dan z izgredi, ki se še do danes niso polegli. Iz parlamenta stopilo je nemško divjaštvo na ulice. V Hebu in Kraslicah so bili resni nemiri. Mirozov pred cesarjevim rojstnim dnevom so oblasti v Hebu odpovedale, ker so se bale kričačev. Izgredniki so bombardovali davčni urad in „Katoliški Dom“, ker so v „Katoliškem Domu“ dobili prencišča orožniki, katere ni hotela sprejeti pod streho nobena druga hiša. Demonstrovalo je 10.000 ljudij. Na pošti so hoteli poslopje na čast cesarju razsvetliti, pa so morali razsvetljavo ugasniti, tako so tulili Wolfovci. Orožništvo ni bilo kos toliki množici, ki je srdito teptala cesarske orle v prah. Izgredniki so orožnike napodili s kamenjem ter naskočili okrajno glavarstvo. Istega dne so se „Heilovci“ navalili tudi v Kraslicah na poslopje okrajnega glavarstva, dne 20. t. m. pa so si nabrali toliko poguma, da so šli s kamenjem nad orožnike in nad okrajno glavarstvo. Raz streh, oken, gostilnic in kavarn metali so nemški divjaki na orožnike skale, premog, vrčke, krožnike, opeko. Komisar Rott je vsled tega baje zapovedal orožnikom streljati, ker bi jih sicer nemške zveri pobile. Pet razgrajačev je mrtvih. Vse nemško časopisje sedaj napada Rotta, namestu da bi grajalo surovost izgrednikov. Rott se je nemški sili res moral umakniti, kar je sila lepo spričevalo za energičnost naše vlade napram veleizdajskemu početju Wolfovih pristašev. Slične demonstracije so se pojavile tudi v Žatcu, Elbognu, Neustadtlu, Falkenauu in 20. t. m. v Celovcu, kjer so Nemci oblegali hotel „Kärntnerhof“. Tu so zborovali delegati akade-

mičnih podružnic za ustanovitev katoliškega vseučilišča v Solnogradu. Nacionalcem so pomagali socijalni demokratje. Mej petjem „Die Wacht am Rhein“ in klici „Heil Wolf“, „Heil Wilhelm“ letelo je na hotel kamenje. Razbili so vse šipe. Hoteli so vlomiti v hotel, kar se je z veliko težavo preprečilo, ker celovška policija ni ganila prsta. Pozitivno se ve, da ji je lep ukaz dal celovski župan! Več ur je trajalo razgrajanje, predno se je smelo pokazati vojaštvo, ki pa je moralo nemo požirati psovke: „Faloten“, „Lumpen“, „Saukruiner“, „krainisches Gesindel“, „Nieder mit dem Militär“! Po zborovanju so dejanski napadli nacionalci zborovalce, ki so se vračali domov, sosebno grdo stolnega prošta in 2 jezuita. 60letni o. Damer je dobil dve globoki rani na glavi, o. Schmidta pa je druhal tako pretepla, da bode moral več časa ležati. „Kulturträgerji“ so jezuita vrgli na tla in ometavali s kamenjem. Druhal se je potem valila po mestu ter je v okrilju noči nemotena napadala semenišče in Mohorjevo hišo. Vsled te demonstracije je župan prepovedal, da bi se drugi večer zbrali delegati k oprostnemu sestanku. Dne 23. t. m. so napadli nacionalci knezoškofovo palačo. Da postavijo nacionalci svojim surovostim krono, napovedujejo sedaj, da bodo za časa bivanja cesarjevega v Celovcu od dne 16.—20. septembra tudi cesarju pokazali „nemško moč“. Po Celovcu agitirajo, naj ga raz hiš pozdravljajo samo frankfurtarice. In vlada? Mi občudujemo Wolfovo pest, ki je pričela vladati Avstrijo! Nemcem raste pogum, saj vidijo, da se za obrambo Slovanom ničesar ne stori. Celjski Slovenci še vedno tvegajo svoje življenje napram nemškemu napadalcem. Celjska mestna policija ima še vedno vso moč. Ako se vladi in visokim prijateljem avstrijskega Nemštva ne odpro oči, potem se bodo v Avstriji skoro godile še čudnejše stvari. Nemci pripravljajo revolucijo. Avstrijski Slovani in kristjani se moramo pripraviti k samoobrambi. Nam pa brez dvoma, kakor nedavno Čehom v Pragi, pride precej pomoč od zgoraj — obsedno stanje in svinčke. Pred Nemci policija beži, na Slovane pa preži.

Na Dunaju bode koncem oktobra t. l. kongres krščansko-socijalnega delavstva iz vse Avstrije. Kongres bode trajal dva dni.

Trozvezo se Italijanom jako mudi obnoviti. Italijanski minister za zunajne stvari Pellona bode skoro obiskal dunajski in berlinski dvor v namen, da bi se trozveza obnovila, predno poteče nje doba. Okus imajo Italijani dober, in Pellona gotovo ve, da imajo avstrijski državniški skvarjen okus, sicer bi jim ne hodil ponujati nadaljevanja trozveze.

Svoboda v Srbiji bode skoro postala „nepregledna“. Vlada bode skupščini, katere zasedanje bode trajalo 10 dnij, predložila določila, s katerimi naj bi se kazni radi razžaljenja kralja in njegove rodbine postrile in pa izdala določila za strožjo — cenzuro časopisja.

Nemčija hoče postati z vso silo industrijska država prvega reda, ker so pa v vladni stranki agrarci najštevilnejše zastopani, ima vlada pri tem svojem teženju nemale težave. Agrarna večina pruske zbornice je te dni odklonila zakonsko osnovo o gradnji srednje-nemškega kanala med Reno in Dortmundom, ki bi bil pač na veliko korist industrijcev, agrarce pa bi oškodoval s tem, da bi tuje žito po tem potu poplavalilo Nemčijo. Nemški cesar je 11. t. m. sam prišel k otvoritvi kanala med Dortmundom in Emsem, da bi pregovoril agrarce, da se udajo in dovolijo nadaljevanje kanala, ker sicer je dosedanja zgradba brez pomena. Vladni načrt, da bode pridobila agrarce za kanal, ki bi spajal Reno z vsemi večjimi nemškimi rekami, se je že pri kanalu med Reno in Dortmundom ponesrečil ter bil odklonjen celo z glasovi poslancev uradnikov. Pač blamaža za nemškega cesarja. Cesar pa je baje rekel, da se bode kanal vendarle gradil. Kako, bode pokazala bodočnost.

Dogodki na Francoskem. Labori je že zdrav. Čudovito hitro je ozdravel. Zdi se skoro, da je bil „žrtev“ napada a là Milan. Zanimiva je vest, ki je o vladnem postopanju po atentatu prišla v javnost. Vlada je sporočila sodišču v Renes, naj se preložitvi razprave ne upira, a

vest je došla sodišču še le tedaj, ko je bilo že sklenjeno, da se obravnava nadaljuje. Dreyfusovci delujejo z vsemi sredstvi. V svojo službo so vzeli anarhističke tolpe pod vodstvom Sebastijana Faureja. Ker si vlada ne upa s silo prodreti v zabarikadirano stanovanje antisemitskega vodje Guerina, hoteli so to anarhisti opraviti na mesto nje. Na programu nedeljske rabuke anarhistov je bil umor Guerinov. To se jim je pa izjalovilo, zato so tem srditejšje vlomili v cerkve. V cerkvi sv. Jožefa so razbili, kar jim je prišlo pod roke: klopi, podobe, svečnike, navalili so se na tabernakelj in Najsvetejše razmetali in pohodili po tleh, iz cerkvenih pušic so pokradli ves denar, končno so hoteli cerkev zažgati, a so v pravem času prihiteli sereganti in ogenj pogasili. Pri rabukah so naredili za 50.000 frankov škodo. Poskušali so udreti, a brez uspeha, celo v neko hiralnico starčkov. Pri boju z redarji je bilo ranjenih 380 oseb. Aretovanih je 150 oseb, mej njimi tudi Sebastijan Faure. Guerin je torej še živ in vedno več simpatij pridobiva pri Parižanih. Vlada je sklenila, da ga v hiši izstrada, ter je ostro zastražila vse kanale, da bi po teh ne občeval z zunanjim svetom. Zaprla mu je tudi vodovod. Parižani pa oblegajo njegovo hišo in opetovano so mu priredili ondi viharne ovacije. Ljudje mečejo raz tramvaje skozi okna Guerinove hiše različna živila. Skoro se zdi, da bi bilo antisemitom jako všeč, da vlada rabi napram njim silo. S tem bi se Parižani razburili in nasledki bi bili za nasprotnike vlade ugodni.

Domače novice.

Osebnosti. Gospod Ign. Borštnik ne pride k slovenskemu gledališču. Zagrebško gledališče je sklenilo z njim pogodbo za nadaljna tri leta. — Grof Albin Margheri je umrl 23. t. m. na svojem gradu Otočecu na Dolenjskem. Svoj čas bil je deželni in državni poslanec. — Vodja celjske nemško-slovenske gimnazije gosp. Julij Glovacki je imenovan ravnateljem drž. gimnazije v Mariboru. Nemci pravijo, da je to koncesija Slovincem. — Bivši član slovenske opere tenorist gosp. Iv. Raszković je angažiran na zagrebškem narodnem gledališču. — Gospod Josip Cizelj na Dunaju je imenovan učiteljem meščanske šole na Krškem.

Tolažba za koroške Slovence. „Rojak Korošec, ki ljubi svoj narod“, odobrava v 193. številki „Slov. Naroda“, da gre kranjska liberalno-slovenska stranka roko v roki s preklicanim Schweglom, in grozi, da pridejo časi, ko se po slovenskih shodih na Koroškem ne bo vse tako gladko vršilo, nego se je sedaj, hoče menda reči, da se bodo na shodih trgali liberalci in klerikalci. — Trdno smo prepričani, da koroška dežela ne premore tako podlega Slovence, ki bi mogel tako tolažbo za umirajoče koroške Slovence pošiljati čez Karavanke.

Slika iz ljubljanskega „Narodnega Doma“. Poročevalec čeških „Narodnih Listov“ piše v poročilu o izletu čeških dijakov na slovenska tla mej drugim naslednje: „Samo jedna malenkost, v celoti brez pomena in bolj humoristična, je motila lepo harmonijo večera. Morebiti je kdo drugi ni opazil, razven nekaterih izmed nas (Čehov). Opazovali smo mizo, pri kateri so sedeli samo dame in gospodje, vzlasti mlajši, iz takozvane najboljše buržoazije ljubljanske. Imeli smo tu priliko spoznati ljubljansko jeunesse doreé, ki je sem prišla zabavati se s tem, da pokaže svojo vzvišeno blaziranost nad abotnimi chimerami in ideali kakor so slov. stiki, in da bi se sarkastično posmehovala navdušenju študentstva češko-slovenskega. Mladi gospodje iz prvih narodnih rodbin slovenskih so marljivo nemškutarili in delali dovtype o svoji okolici, pri čemer se je posebno odlikoval mlad dandy, imajoč črno brado, gosto in košato kot dve metli, take znamenite bakenbady, kakor so jih nosili graščaki za dob Puškina in Gogolja. Mladi ti gospodje studirajo na Dunaju, odstranjujejo se iz dijaškega in narodnega življenja slovenskega, so v narodnih stvareh popolnoma indiferentni in skoro internacionalni, brigajo se glavno za sport, za karijero in bogate neveste. V tem po-

gledu Ljubljana ne zaostaja za Prago, ki ima tudi svoje gigrle.“ — To je pač nepristranski glas o razmerah v ljubljanskem „Narodnem Domu“. Upamo, da „Narodov člankar, ki je pral elitno kliko, ne bode „Narodne Liste“ prišteval klerikalnim glasilom. Ako so gostje opazili te razmere na slavnostnem večeru, predstavlja si lahko vsakdo, kako sicer gospodari „elitna družba“ v „Narodnem Domu“ z domačimi ljudmi, in da pač ni čudno, ako je pod gospodarstvom teh ljudij razbito vse družabno življenje ljubljansko.

Z Bleda se nam piše: „Samonemški plakati so nas slovenske Blejce vabili na cesarsko slavnost. Svirala je godba same nemške „schlagerje“, gospodom pri „Curcomiteju“ je vsaka slovenska beseda trn v peti. „Heil Wolf“ se tuli po jezeru. Zvečer je bil nemški „Tanzkränzchen“ v „Curhausu“. Resnično, Slovenci na Bledu nazadujemo, kmalu se nam niti dovolilo ne bode več, izreči svoja čutila napram cesarju v svojem jeziku. Pa smo tega sami krivi!“ — Tače-le solze pretaka v 189. številki „Slov. Narod“. O, da bi bile resnične! Kdo pa je največ kriv nemškutarjenja v našem „Curhausu“ in preziranja Slovencev? To je Tavčarjev prijatelj Balohov Jože, ki ima ondi prvo besedo. Da, sami smo največ krivi! Blejski grad, ta biser raja, katerega uživa nemški žid, bi lahko nosil slovensko zastavo, ako bi bil grad kupil ob svojem času deželni zbor in ga rešil Slovincem. Dobil bi ga bil lahko za tiste tisočake, kateri se plačujejo kot sramotni vidni znak zveze z Nemci za nemško gledališče v Ljubljani. Slovenci bi lahko rekli: „To je naša last!“ sedaj se nam pa roga Nemeč in nam — osle kaže! Resnično, Slovenci na Bledu nazadujemo; največ so pa temu nazadovanju krivi voditelji naroda, ki kurijo le strankarstvo, mesto plemenite nesebične ljubezni do naroda — prvaki so krivi, ki za-se žanjejo, narod pa žulijo.

Shod slov. krščanskomislečega dijaštva bode letos v Ljubljani dne 13. septembra v „Katoliškem Domu“. Zvečer priredi dijaštvo komers na čast ljubljanskemu delavstvu. Zanimanje za shod je mej dijaštvom veliko. Kdor bi želel informacij o shodu, naj se obrne na gosp. iur. Josipa Dermastija, Vodmat, Ljubljana.

K Devici Mariji v Polje poleti jutri popoldne odposlanstvo „Slovenske kršč. soc. zveze“ z zastavo. Izletniki se zbirajo ob 1/2 2. uri popoldne pri cerkvi sv. Petra.

Shod prirede jutri popoldne krščanski socijalci pri Devici Mariji v Polju.

Sestanek slovenskih gasilcev v Ljubljani bode prihodnji mesec prav veličasten, ker se je oglasilo za to slavnost že lepo število ognjegasnih društev. Vspored smo že priobčili, dostavljamo še, da so doslej naznanjene k slavnosti štiri godbe: kranjska, domžalska, litijska in novomeška.

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Uredništvo našega lista je prejelo znaten dar, 130 gld., namenjen Cirilo-Metodijski družbi, s pripomnjo, naj družba od te svote obrne stotak — ki se naj vpiše kot pokroviteljina mariborskih bogoslovcev — za splošne namene, 20 gld. za šolo na Muti, 10 gld. pa nakloni velikovski šoli. Označeno svoto je nabral med mariborskimi gg. semeniščniki marljivi prijatelj naše družbe č. g. novomašnik Vekoslav Kramaršič. Med rodoljubnimi darovalci so se najbolj odlikovali gg.: Bratušek, Lubri, Markošek, Škrbs, Slavič in Žičkar. — Slava požrtvovalnim gospodom, ki so pri vsi svoji skromnosti uže opetovano dejanski pokazali naklonjenost in ljubezen, ki jo goje do družbe sv. Cirila in Metoda!

Obrtna zadruga za sodni okraj novomeški je imela dne 20. avgusta v dvorani rokodelskih pomočnikov v Novem Mestu znamenit občni zbor. Zborovanje je vodil začasni načelnik zadruga g. Ivan Appe. V svojem govoru je povdarjal potrebo obrtniške organizacije in spopolnitve obrtnih zadrug. Zadruga naj ne bode samo za en okraj, treba vse zadruga zjediniti v eno deželno zvezo ali napraviti skupno zadrugo obrtnikov. Pojasnoval je žalostni položaj klotučarskega, čevljarskega in krojaškega obrta. Kakšno življenje je bilo nekdanj med tržiškimi

čevljarji in kakšno je danes, ko delajo konkurenco židovske tovarne in kapitalisti! Omenjal je govornik sredstva, katerih se morajo oprijeti čevljarji in krojači na Kranjskem, ako se hočejo rešiti. Konfekcijske prodajalnice hočejo požreti malega obrtnika. Treba pa je, da mali obrtniki dobe zavest za skupno delovanje. Instruktorji, katere dobe obrtniki po določbah ministra Dipaulija, naj bodo obrtniki, ne pa samo uradniki, ki ne razumejo potreb malega obrta. Zadruga naj bodo prisilne in naj obsegajo vse obrtnike. Ako hočemo obrtniki, da dosežemo zaželeni smoter, ne uničujmo se z medsebojno konkurenco, izgineta naj izmed obrtnikov nevoščljivost in sovraštvo. Učenci naj se obrta uče pri mojstrih, ne pa v tovarnah ali samo v šolah. Po uku naj bi bila obrtno-nadaljevalna šola. Ustanove naj se kurzi za pomočnike in mojstre. Sposobnostna spričevela naj bi nas varovala konkurence. Sedaj lahko vsak kapitalist, ki se ni učil obrta, prične katerikoli obrt, a to je silno napačno. Juristi morajo izdelati svoje šole in čevljarji ne morejo biti advokati, tako naj izvršuje tudi obrt le tisti, ki se more izkazati, da se je obrta zadosti naučil. V tem smislu naj se prenaredi zakoni. Vlada mora skrbeti za strokovne šole, ker je obrtnik steber državi, kakor kmet. Tudi deželni zastop mora iti obrtnikom na roko in nikakor ne sme ostati samo pri nasvetih in željah deželnih poslancev. — S prvim govornikom se je strinjal tudi g. Anton Weis. Polagal je odbornikom zadruga na srce, da se udeležujejo pridno sej in razodevajo svoje mnenje. Več ljudij več ve; z združenimi močmi pa moremo priti do cilja. — Zborovanja se je na prošnjo obrtne zadruga udeležil tudi g. državni poslanec dr. Krek. V daljšem govoru je g. Krek izpodbujal obrtnike k organizaciji v obrtno zadrugo, omenjal je pomanjkljivosti v sedanjih obrtnih zadrugah, kako napake odpraviti, da postanejo zadruga obrtnikom koristne, in povedal je, kako naj se ustanovi močna obrtna zadruga. — Klobučarski mojster g. Dav. Frančič iz Novega Mesta je obširno govoril o važnosti obrtnega stanu in koristih za državo, ako ga vlada podpira. Priporočal je odločni skupni odpor proti kapitalistom in gojitev čuta obrtniške skupnosti med združnimi člani. Vsi navzoči obrtniki so mu živo pritrjevali, ko je priporočal ustanovitev avtonomnih zadrug. Vse zborovanje je bilo jako podučno in obrtnikom gotovo koristno.

Krškega škofa dr. Mahniča napadajo zakotni lahonski listi po Istri vedno bolj srdito, ker brani pravice Slovanov. — Na Krku se v kratkem otvori tiskarna, katero bode vodil Slovenec g. Zajec.

Zveza slovenskih učiteljskih društev bode imela svojo skupščino dne 10. in 11. septembra v Gorici.

Nemškonacijonalne demonstracije so priredili Wolfovci ob cesarjevem rojstnem dnevu tudi v Slatini. Hoteli so preprečiti slovensko petje v cerkvi s tem, da so po noči odnesli harmonij in celo mej petjem cesarske pesmi kričali „heil!“ Demonstrantom se ne bode las skrivil!

Shod na Koroškem. Jutri ob 3. uri popoldne zborujejo koroški Slovenci v gostilni pri Sitarju na Brodu ob Spod. Dravogradu.

Iz Spodnje Šiške. V dan „Malega Šmarna“, 8. sept., priredita Šišenska Čitalnica in podružnica sv. Cirila in Metoda v korist Ciril-Metodove družbe in Prešernovega spomenika veselico pri „Matjanu“ v Zgornji Šiški.

Celjske razmere. Naš celjski dopisnik nam piše: Koliko je bil vreden znani plakat celjskega župana Stigerja in podžupana Rakuža, se spozna iz tega, da je ljudska govornica po Celju, da se je podžupan Rakuž sam udeleževal demonstracij — to je tisti Rakuž, ki je potem, ko je bilo že vse razbito, ljudstvo miril. Ko bi jim bila volja resna, bi bili že 24 ur prej tiste pomirjajoče lepake nabiti dali, ker je dr. Sernec 1 1/2 uro pred znano demonstracijo pri njegovi hiši nameravani roparski napad naznanil mestnemu uradu. — Ravno tako malo so vredne Stigerjeve pomirjevalne besede. Če mu je bilo mar, za mir in red, bi bil moral v prvi vrsti

svojega nedoletnega sina za lase stresti in doma privezati, da bi se krščanskega nauka učil, da bi lahko maturo delal in da ne bi bilo treba njegovi prej gospici, sedaj gospej sestri hoditi kleče prosit za njega „genügenda“! — Apropós! Na enaki način bi bil moral svojega kavalirskega (?) zeta dr. Evgena (boljše Kakogena) Negri, častnika v rezervi, doma priprejeti, da ne bi po slovenskih damah pljuval. Ker je na gdč. Ljudmilo dr. Sernečevo pljunil, mu je kazenski sodnik prisodil tri dni zapora, katerega bode moral posedeti ta kavalirski častnik. Kaj bo pa vojaški častni sôd rekel, to je pa drugo vprašanje. Po domače se reče, da ga bodo obrili. — Nemci že hočejo „posledice“ izvajati. „Vahtarica“ pozivlja vse Nemce, naj zistematično odpuščajo slovenske uslužbenke, in mestno občino, naj tržišče, katero mora biti po zakonu vsakomur odprto, slovenskemu kmetu zapre. To bi bilo za Nemce jako nevarno, za našega kmeta pa jako poučljivo orožje. Dal Bog, da bi se temu pozivu vse odzvalo, da bodo potem vsi Švabi „kšefte“ pozapri. Sploh pa upamo, da se bo ljudstvo začelo zavedati, ako se bo začeta organizacija vztrajno nadaljevala. Pazilo se bo posebno na manjše trgovce na deželi; če bodo ti pri Nemcih kupovali, kljub temu, da imamo v Celju dovolj slovenskih obrtnikov, potem se bo tam osnovalo konsumno društvo. Ker bojkot ni dovoljen, bo pa dovoljena konkurenca. — Sploh bi se dalo jako mnogo doseči, če bi se naši prvaki hoteli poboljšati. Kljub temu, da letijo nanje vse psovke, da jih tepó in kamenjajo, se nočejo poboljšati. Še vedno imajo nekateri nemškega dimnikarja, čeprav imamo slovenskega podporno društvo slovenske gimnazije si naroča knjige za uboge učence pri Raschu, čeprav bi jim jih na pr. gosp. Schwentner dal gotovo po isti ali po nižji ceni itd. Zato tužna nam majka! Nimamo mnogo upanja: — od začetka mnogo hrupa, — potem pa vse pri starem.

Iz Maribora se nam poroča: Slovenec, Nemeč, Nemškutar, vse, vse govori sedaj le o celjskih lopovščinah. V jednom taboru polno graje, jeze, osvetoželjnosti, v drugem pa nasprotno glasno, urnebesno hajlanje in zmago-slavlje! Samih častitek so pijani ti vražji barbari Celjani. Da, prepričan sem, gosp. urednik, da v oči gled tega huronskega hajlanja, ki velja celjski zverinski fakinaži, obžaluje marsikak tevtonski neodrešenec, Necljan, da ni bil pri izgrelih umazanega spomina sam osebno navzoč in da ni pokazal z gorjačo, kamenjem in svojim germanskim gobcem, kako zna spoštovati Nemečca — Slovana. — Mnogo takih zverinskih duš nosi naše mesto v svojem osrčju. Slovenec, ki hodiš po ulicah mariborskih, nisi gotov, da te ne obsuje kak tak novodobni germanski barbar z najumazanějšími psovkami. Zlasti slovenska duhovščina je izpostavljena takim in podobnim napadom. Po gostilnicah pa kažejo divjaki svoj pogum ne-le z jezikom, ampak tudi v dejanju, vihteč ostre jeklene pile po zraku, grozeč s pobojem, če se pravočasno ne umakneš, in to vse brez vsake kazni. Ni čudo, da raste takim surovcem od dne do dne bolj greben, ter da skušajo v svoji divjosti nadkriljevati same zverinske Culukafre! Naravno je, če se usiljuje Slovincem v nevolji vprašanje: smoli sploh še v Avstriji? — jeli naša lepa štajarska domovina morda kaka afričanska pokrajina? — Tužna nam majka! Kam pač že ja dramo?!

Novo mašo so imeli v Gorjah pri Bledu na Veliki Šmaren. Daroval jo je ondotni rojak č. g. Ivan Kunšič. Bilo je ta dan veliko veselja v fari, ker v Gorjah ni bilo že 20 let nove maše. Ednajst napisov je pozdravljalo g. novomašnika, na predvečer je bila lepa razsvetljava, gorjanski pevci in požarna bramba pa so napravili g. novomašniku lepo podoknico.

Cesarjev rojstni dan v Trstu. Iz Trsta se nam piše: V Trstu ni bilo na predvečer rojstnega dne cesarjevega običajne sijajne bakljade. Doslej so prirejala slovenska in laška patrijotična društva vsako leto tak obhod po mestu, letos so pa sklenili odbori desetih društev, da ne pojdejo k bakljadi. Zakaj pač? Bil je to izraz, da avstrijski Tržačani niso zadovoljni s c. kr.

namestnikom gospodom milijonarjem grofom Goessom, s c. kr. policijskim rediteljem Krištofom Bussichem, vitezom italijanske krone in nadzornikom policijske straže Avg. Goelhom, rojenim v Benetkah in posestnikom znane restavracije. Mnogo v nebo kričečih slučajev so avstrijsko misleči Tržačani mirno pogoltnili. Preteklo leto so bili oproščeni ljudje, ki so kričali „Viva l' anarchia!“ „Viva l' Italia!“ in „M . . . Austria!“ — kaj pa se je zgodilo s Slovenci in krščanskimi socijalci, ki so klicali: „Živijo Fran Jožef I.“ in „Živela Avstrija!“ ter zahtevali, naj se ob dneih žalostij, ko je Avstrija plakala za svojo cesarico, ne vrše po Trstu gledališke predstave, naj ne igrajo godbe in naj se ne zažigajo bengalični ognji? Še v Rimu je bilo prepovedano tako razveseljevanje, samo v avstrijskem Trstu ne! Ker so Slovenci mislili, da je Trst še v Avstriji, ter so zahtevali, da avstrijske oblasti vsaj toliko spoštujejo avstrijski čut, kot ga upoštevajo laške oblasti v Rimu, prišel je Goelh s stražniki nanje in patrijotičnost svojih src hladili so si Slovenci in krščanski socijalci od 10 do 24 mesecev! A imamo še druge slučaje! Dogodilo se je, da so irredentovci trgali raz hiše „Unione Operaria“ cesarsko zastavo. Vitez Bussich je bil poleg! Napadalec so bili predsedniku znani in bili so tudi naznanjeni policiji. Noben napadalec ni bil kaznovan! In kaj je namestnik cesarjev, grof Goess, zadnji čas po tržaški okolici počel?! Ne verujemo, da bi bil osrednje vlade namen, avstrijstvo v Trstu teptati in uničiti — zato pa patrijotičnih tržaških društev pri patrijotičnih slavnostih ne bode več blizu, dokler se ne odstranijo od uprave zgoraj imenovani možje. Letos torej na predvečer cesarjevega rojstnega dne lepe bakljade z godbami, petjem in z zastavami ni bilo, pač pa so člani naših društev poslali naravnost cesarju mnogo brzojavnih čestitk.

Deželno zavarovalništvo. Koroška dež. zavarovalnica zoper požare je dovoljena. Deželna zavarovalnica za starost, rente življenje že posluje. Korošci posnemajo nižjeavstrijske kršč. socijalce, na Kranjskem pa se deželi odtega dobiček, menda na ljubo Hribarjevi „Slaviji“.

Vreden poslanec lahonske stranke je pač jedini lahonski poslanec tržaške okolice, Mauroner. Mož je lastnik hiš, v katerih kraljuje „svobodna ljubezen“.

Iz tržaške okolice. Dne 3. septembra bode lepa narodna slavnost pri sv. Mariji Magdaleni. Pevsko društvo „Slava“ razvije svojo zastavo.

Trgatev v Istri bode letos slaba. Vzrok so bolezn na trti.

Podpirajmo nasprotnike! to geslo vidimo v inseratnem delu „Slov. Naroda“, kjer priporoča celo Detterjevo tvrdko, ki ima tako zagrizeno-nemškutarske uslužbenke, da jih je zadnjič še „Narod“ ogodrnjal. „Narodovemu“ zabavljanju se Nemci pač lahko smejejo.

Zveza slovenskih kolesarjev priredi dne 3. sept. 1899 pri vsakem vremenu svojo III. distančno dirko iz Reke v Ljubljano. Za to 129 km dolgo progo je določen maksimalni čas vožnje 6 1/2 ur. Štart v Reki bo ob 5. uri zjutraj pri „Giardino publico“ — cilj v Ljubljani pa pred „Narodnim domom“. Dirkati smejo samo člani „Zveze slov. kolesarjev“. Za zmagovalce pri tej dirki so določene 3 nagrade s častnimi znaki vred; razun tega pa še dobi tisti, ki pride prvi na cilj, naslov: „Prvak „Zveze slovenskih kolesarjev“ za l. 1899/1900.“ — Prijavnice in vloge, (6 kron), naj se z legitimacijo zveze za l. 1899. pošiljajo zvezi, blagajniku g. Ivanu Frelihu, rač. oficijalu v Ljubljani, in sicer do 1. prihodnjega meseca.

V Istri so zmagali Slovani pri občinskih volitvah v Boljunu.

Naši rojaki v Ameriki. Iz Amerike se nam poroča, da se je dne 6. avgusta v Toweru slovesno obhajala desetletnica slovenskega društva sv. Cirila in Metoda in se je blagoslovila nova ameriška društvena zastava. Slavnosti so se udeležili tudi Hrvatje, kar je veselo znamenje, da slovenskohrvatska vzajemnost cvete tudi v Ameriki. Da se člani društev ob sličnih slavnostih polnoštevilno zbero pod svojimi zastavami

imajo v društvenih pravilih ostro točko: Kadar društvo skupno „odhaja“ z zastavo, plača vsak neopravičeno nepricujoči ud kazni 1 dolar in pol.

Darovi. D. L. Huth zač. kanonik in c. kr. vojni župnik za Ciril. Metodovo družbo v Istri 1 gld. in za slovenske šole v Goratanu 1 gld.

Slovensko planinstvo. Otvoritev slovenske planinske kočje bode 3. septembra t. l. na Planici. Na prostrani zeleni ravnici bode, kakor vse kaže, mala ljudska veselica, in to sredi krasne gorske panorame, ob vznožju skalnih velikanov ter s pogledom na kristalnočisti slap Save-Nadiže. Izletnikom se pridružijo tudi pevci in pekinje dobroznanega blejskega zbora. — Rojstni dan Njeg. Veličanstva našega presvetlega cesarja je bral prečast. gosp. Ambrož, kaplan c. kr. vojne mornarice, v kapeli na Kredarici sv. mašo. — Koča na Boču se meseca septembra slovesno otvori. — Češka hiša na Spodnjih Ravneh pod Grintavcem se prihodnje leto slovesno otvori.

Nesreča. V torek proti večeru se je zgodila pod Mrzlekom blizu Plavij na Goriškem nesreča. Na nekem vozu poleg sodčkov za pivo je sedelo 11 žensk, kar se je voz preobrnil ter je padlo ž njega s sodčki vred 9 žensk, ki so prav močno ob kamenje pod cesto zadele ter so vse nevarno ranjene.

Zaprti celjski izgredniki. Preiskovalni sodnik je dal zapreti naslednje „Germane“ zaradi izgredov zoper Slovence in Čehe: jurista Šeligo, Bračiča, komija pri Pellétu in Mataseka, sina sodarja. Vsi trije so še mlečnozobi pobalini ter pristni Nemci, kakor povedó že njih imena.

Umirovljen je profesor na tukajšnji višji realki g. Fr. Kreminger ter tem povodom dobil naslov šolskega svetnika.

V Celovcu so se 24. t. m. ponavljali nemiri. Vojaštvo je nastopilo in razganjalo demonstrante. Tri osebe so ranjene. Nemci so metali kamenje tudi na slovenske vojake, ki niso bili v službi. Vojaki so se morali braniti s sabljami. Župan je izdal na prebivalstvo oklic, s katerim poziva k redu.

Pesnik Simon Gregorčič, župni oskrbnik v Gradišču na Goriškem, je stopil v stalen pokoj.

Najnovejše vesti.

Kraslice, 25. avg. Preiskave radi nemirov so se pričele. Mej aretovanimi je tudi umirovljeni c. kr. stotnik Gorazin. Poslanec Hofer je skupno z občinskim svetom zahteval, da se aretovanci izpuste, ker sicer bi v nedeljo nihče ne jamčil za mir in bi vsi občinski svetniki odložili svoje mandate. Govori se, da se vlada ne bode udala grožnjam. Socijalni demokratje delajo z vsemi silami za nemško stvar. Razburjenje raste, izjemnega stanja pa kljub temu ne bo.

Dunaj, 26. avg. Čuje se, da je vlada nameravala pričetkom prihodnjega meseca izdati jezikovni zakon. Nemci uprizarjajo demonstracije, da to preprečijo.

Dunaj, 26. avg. Obrtnike, došle na VI. avstrijski obrtniški shod, ki bode tu dne 8. do 10. septembra, bode občinski svet slovesno vsprejel v prostorih mestne hiše.

Beligrad, 26. avg. Govori se, da bode napadalec na razkralja Milana obešen. Milan je izpustil iz ječ 117 navadnih hudodelcev roparjev in tatov, da dobi v ječah prostora za srbske rodoljube. — Te dni sta bila aretovana bivši justični minister Milanović in poslanik v Bukareštu Gjorgjevič.

Razne stvari.

Avstrijski gostje v Wörishofenu so izdali o priliki letošnjega godu našega cesarja slavnostni časopis, „Viribus unitis“, katerega je uredil slovenski rojak gosp. J. Okič, urednik „Kneipp-Blätter“. Avstrijskih gostov je letos v Wörishofenu 538.

Orožniki dobe, kakor hote nekateri vedeti, z novim letom tudi povišanje plač.

V Brnu se splošno govori, da je bilo delavstvo od voditeljev soc. demokracije, ki so se pogajali pri c. kr. namestništvu, prodano in zaradi tega izgubilo stavko.

Iz židovskega življenja. Jako zanimljivo statistiko objavlja „Jüdisches Volksblatt“ o Židih na Dunaju. S ponosom piše, da so „učeni stanovni skoro čisto v rokah Judov. Izmed 955 advokatov je 644 ali 68,8% Židov, izmed 2184 zdravnikov 1235 ali 56,5% Judov. V dunajskem notranjem mestu je med zdravniki 59,2%, v Leopoldovem pa celo 88,5% Židov. Tudi na Kostanjevici, Wiednu, Jožefovem so Židje v premoči. Krščanski zdravniki so odkazani na uborno prakso v predmestjih. Izmed teh pa je izjemoma v Döblingu 70% Židov-zdravnikov. Döbling pa je središče bogatašev, ki imajo tu vile. O žurnalistiki objavlja „Jüd. Volksblatt“ najzanimivejše podatke, ker žurnalistika najbolj vpliva na občinstvo, se lahko vidi, kdo reprezentira tako zvano nemško javno mnenje. Izmed 117 rednih članov žurnalističkega društva „Concordia“ je 94 Židov in le 23 kristijanov. Izvanrednih članov je v tem društvu 74,9% Židov. V ostali žurnalistiki, izven „Concordie“, je razmerje skoro isto. Mogoče je, da so i v antisemitskih listkih Židje. Statistika poklicev dokazuje, kako si Židje vedno izbirajo take poklice, ki ne zahtevajo telesnega trpljenja. Izmed 377 volilcev za občinski svet v Alsergrundu je 161 Židov, izmed teh 76 trgovcev in tovarnarjev, 13 agentov in sensalov, 10 uradnikov, 10 zasebnikov, 6 zdravnikov, 5 borzijancev, 5 trgovskih nastavljenecv, 3 uredniki, 2 profesorja in samo 16 obrtnikov. Izmed 54 volilcev istega okraja od črke A je tretjina Židov in izmed teh jeden sam obrtnik. Te številke so gotovo zelo poučne.

Kuratorij dunajskega „Ringtheatra“. Ravno kar je izšlo 16letno poročilo kuratorija, ki oskrbuje glavnico, namenjeno za ponesrečence pri strašnem požaru dunajskega „Ringtheatra“ dne 8. decembra l. 1881 in sirote onih, ki so pri tej katastrofi našli smrt. Glavnica znašala je koncem leta 1897. 1.272.936 gld. 48 kr. Otrok je bilo od začetka preskrbovani 122, ostalo jih je še 50, in v to namenjena glavnicca znaša 300.000 gld. Obresti ostale glavnicce znašajo 39.950 gld. 50 kr. Izdatki so sledeči: Življenjska renta 82 strankam: 25.560 gld. začasna renta 40 strankam: 10.480 gld, višji znesek za preskrbovanje otrok: 2524 gld. 20 kr., podpore in režija: 4427 gld. 53 kr. Izračunati se da, koliko časa bo približno še treba deliti obresti glavnicce. Število preskrbovancev bo leto za letom manjše. V kak namen se potem porabi denar, se še ne vé.

Ljudska kopel.

Snažnost telesa spada med najvažnejše pogoje zdravja. Trud za snažnost tal, zraka in vodá, za dobro pitno vodo in zdravo hrano je zaman, če se prvi pogoj ne izpolni in se ne snaži lastno telo, ter se pušča, da postane telo ugodno kališče raznim boleznim. Snažen človek ne more biti v umazanem stanovanju ali nesnažni obleki. Zato gleda tak človek tudi na svojo okolico, v kateri prebiva, ter postane pristopen naredbam, ki jih oblastva izdajajo v ohranitev zdravja in v zabranitev bolezni.

V sramoto našega prosvetljenega stoletja moramo priznati, da smo še daleč od tistih na zorov o snažnosti, ki so vladali v prejšnjih časih. Človek bi mislil, da se taka uredba, kakor n. pr. naprava ljudskih kopelj v Ljubljani, kjer so imeli mestne kopeli že Rimljani in potem tudi v „temnem“ srednjem veku, sama ob sebi razume. Z rastočim prometom, s spoznavanjem vzrokov boleznij, z razvojem industrije našega časa bi se morala potreba mnogoštevilnih, vsakemu za mal denar pristopnih javnih kopelj še tem bolj sama od sebe pokazati. Ali merodajni krogi imajo premalo časa, da bi se za take potrebe ljudstva brigali. Kaj jim je mar tako socialno vprašanje!

Zadovoljnostjo omenjamo, da se je v Ljubljani vendar jelo misliti na napravo ljudske kopeli. Upajmo, da se posreči ustanoviti tako ljudsko kopališče, ki bo v resnici ustrezalo javni potrebi in služilo svojemu namenu. Ljudstvo se mora pač vzgajati k snagi. Doseže se ta namen tem lažje, če se navadi že mladina v šolah na snažnost telesa, oziroma uporabo kopeli.

Oblika ljudskih kopeli.

Znana je skrb, katero so Rimljani polagali na dobavo vode z različno gorkoto za kopeli. Ne le v mesta, v najbolj oddaljene mejne trdnjave napeljavali so vodo za snažnost telesa. Pri severnih narodih je skoraj povsod parna kopel v rabi.

Dosedaj uporabljale so se najbolj kopeli v banjah in v basinih s temperirano vodo. Toda ne le da so take naprave zelo drage in da ne morejo služiti namenu ljudske kopeli, je v njih tudi težko vzdržavati potrebno snažnost. Če se dan za dnevom kopljejo različni ljudje v banjah, če se v eni in isti basinski vodi koplje zaporedoma po več oseb, bo gotovo vsakdo takoj priznal, da taka oblika ljudske kopeli ni pripravna. Zamudi se pa v njih tudi toliko časa, da se marsikdo premisli, kopati se, sosebno če pride isto uro veliko obiskovalcev. To je pri taki javni napravi neizogibno, kajti, če vzamemo samo delavce, je že to tako število, da zahteva veličanske kopelne naprave.

V novejšem času ni za ljudsko kopel ta sistem več v rabi. Uporablja se sedaj povsod samo kopel s šumečo temperirano vodo (Brausebaddouche) takozvani duš. Prednost duša se sosebno razvidi iz tega: 1.) Posamezna kopel se lahko zelo ceno odda, 2.) se z dušom najlažje osnaži, 3.) kopel se izvrši v najkrajšem času, 4.) doseže se z njo občna snažnost kopelskih prostorov.

Oziri pri napravi ljudske kopeli.

V prvi vrsti se mora izbrati pripraven prostor, ki tako rekoč leži v središču onega dela prebivalstva, kateremu je namenjena ljudska kopel. Vtis naprave mora biti na zunaj in znotraj ugoden, seveda brez vsake potrate. Stroški so večji, če se mora zgradba z napravo dobave gorke vode posebej narediti, veliko ceneje pa je, če se poslopje priklopi že kaki drugi napravi, ki producira sama za se odveč para, kateri se lahko v to svrhu tako rekoč zastonj vporablja. Isto, tako se mora gledati, da ne zahtevata odpeljava in pridobitev vode preveč stroškov. Če je le mogoče, porabi naj se že obstoječi bližnji kanal in vodnjak.

Kakor nalašč obstoje v Ljubljani že vsi ti pogoji blizu mestne elektrarne, kjer je globok kanal, velik vodnjak in zadostna preostajajoča množina para. Vprašanje je le še, ali je v bližini zadosti sveta. Če se dobi svet za primerno ceno, kar ni dvomiti, bi se ljudska kopel zgradila z malimi troški. V bližini elektrarne ne bo itak nihče zidal hiše, oni svet bi se najbolj primerno porabil za tako javno napravo. Pristopna bi bila kopel od vseh strani, ležala bi na prostem in bi ne bila na poti hišam. Svetá je tam toliko, da bi se kopel lahko v poznejših časih razširila. V začetku ne bi bilo treba Bog ve kako velike zgradbe. Toda misliti je treba na prihodnost. Če se uporaba kopeli pri našem ljudstvu vdomači, kar ni dvoma, bo treba itak misliti na razširjatev. Zatoraj je bolje, da se na to potrebo že takoj pri prvotni zgradbi misli, kakor pa potem, ko je vse dodelano in bi se morale od sosedov za drag denar kupovati hiše in svet, ali pa opustiti vsako razširjatev, ker sploh mogoča ne bi bila. Investira se tudi polagoma kapital iz morebitnih letnih dohodkov, kakor pa založiti na enkrat veliko svoto, katero je treba vzeti na posodo in jo obrestovati.

Iz česa obstoj ljudska kopel?

V ljudski kopeli morajo biti:

- 1) Prostori za obiskovalce: a) čakalnice, b) hodniki h kopeli, c) kopel, d) stranišča.
- 2.) Prostori za oskrbovanje zavoda: a) blagajne, b) kurišče, c) shramba za perilo, d) sušilnica, e) shramba za kurivo.

Prostori za obiskovalce se morajo ločiti za oba spola že s posebnima vhodoma. Da ne nadleguje obiskovalcev v hodnikih in čakalnicah preprih in ne škoduje zdravju, napraviti je povsod sapnike ali veternike (Windfänge).

Čakalnice morajo imeti sedeže. Sedeži in zid do visokosti 2 metrov se morajo dati umivati in osnažiti. Tudi ni nikakor odveč vpeljava pitne vode v čakalne prostore. Neobhodno potrebno pa je, da se iz jednega prostora, najlažje

iz blagajne, prezrejo vsi drugi prostori, namreč čakalnice, hodniki in vrata posameznih kopelnic celic. Strogo nadzorstvo se mora povsod imeti, kjer je računati pri taki napravi na obisk.

Kopelni prostori obstoje iz tikajočih se malih celic, katere ločijo 2,5 m visoke stene. Prostori morajo biti visoki, da ne nadleguje sopar, ki se napravlja vsled obilne porabe vode. Strop, stene in tla napraviti je iz tacega materiala, ki je trpežen, da ne škodujeta voda in vlažni zrak. Vnanji zid naj je obdan z izolirnimi legami. Na stropu ne sme biti nobeno železo prosto, ker bi od stropa kapljajoča voda od železa bila rejnata in bi poškodovala obleko ali perilo.

Neobhodno potrebna je izdatna razsvetljava po dnevu in po noči. Posamezne celice naj bi bile 1,5 m široke in 2,50 m dolge. Ločene so v kopalni prostor in prostor za slačenje in oblačenje. V tem prostoru mora biti klopica, zrcalo, nekaj kljuk za obleko in na tleh lesena mreža, da se ne stopi v vodo. Vrata se odpirajo v celice in se zapirajo od znotraj. Le strežaj imej pripravo, da lahko odpre tudi od zunaj. Kopalni in napravljalni prostor se najbolje ločita, če se napravi odprtina 0,50 m v dotični prostor, skozi katero lahko vsakdo pride, in se postavi duš na nasprotno stran odprtine. Tla kopalnega prostora so malo vglobljene, imajo svoj odtok in pritok za vodo ter stoliček iz cinkove pločevine kakor tudi posodico za milo.

Tehnične naprave.

Že poprej smo omenili, da je treba gledati pri vsaki javni napravi v bodočnost. Velikost javne kopeli se ne sme proračunati po sedanjem številu prebivalcev, vpoštovati treba razmere desetletja naprej. Najbolj pripravna je dobava vode iz vodovoda. Toda pomisliti je treba, če ne bo voda predraga, in če ne bo v Ljubljani prebivalstvo trpelo škode vsled te velike porabe vode, sosebno ker se v kratkem času otvorijo zavodi, ki bodo vsi zvezani z mestnim vodovodom, kakor: gluhonemnica, hiralnica, nova ubožna hiša v Vodmatu in vojaška bolnica. Treba je toraj proračunati, ali bi ne bilo ceneje in umestneje, ako bi se vporabil že obstoječi vodnjak z izvrstno čisto vodo, s katero se preskrbuje že mestna elektrarna, in ki bi, kakor je videti, obema napravama popolnoma zadostoval. Za šumečo kopel (Brausebad) zadostuje 40 l mrzle na 20 l gorke vode za porabo 20 minut. Gorka voda imej gorkote 35° C.

Vode je treba nadalje pri perilu. Da se opere ena brisalka, ako vračunimo namakanje, izkuhanje in pranje, se potrebuje okoli 6 l. Pri tej porabi računati se mora največje število kopelij, ki jih je mogoče dati v enem dnevu. Istotako je treba misliti na največjo porabo gorke vode in vode pri klosetih. Naprava mora biti povsod kolikor mogoče priprosta, da ni treba vedno dragih in sitnih poprav.

Isto velja tudi za kurjavo. Parni zistem je predrag. V majhnih ter srednjih ljudskih kopelih je skoraj povsod peč iz železa pripravljena za regulacijo v porabi. Da mora ležati kopališče na zračnem prijaznem kraju z izdatno ventilacijo, ni treba še posebej povdarjati.

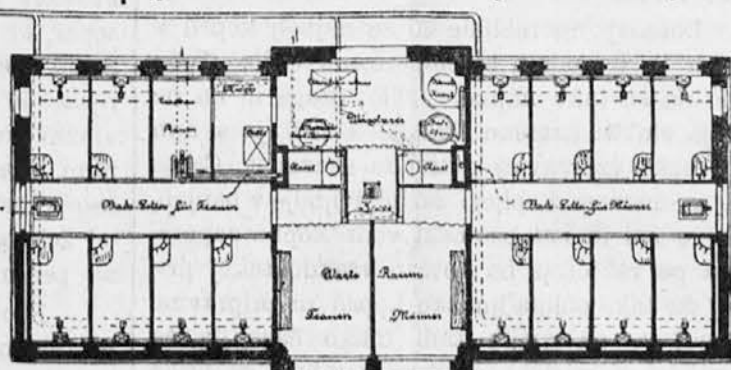
Koliko bi stala taka kopel?

Zgradba sama stane približno 60 gld. za zazidani kvadratni meter. V Hannoveru imajo dobro urejeno kopališče. Na prostoru 290 kvadratnih metrov je 26 dušov, in stane vse skupaj okroglih 20.000 gld. Vredba je jako praktična in bi bila za naše razmere najbolj pripravna. Obrestna in amortizacijska kvota bi toraj za zgradbo samo znašala okoli 1000 gld. K temu pa pridejo še stroški za vzdrževanje, za osobe in inventar. Na osobju je veliko ležeče. Če je to vpludno, a gleda strogo na red, da se priprave ne kvarijo in se obiskovalci pokore hišnemu redu, ima občinstvo zaupanje, in obiskovalci se množe. Kako se ta navada sčasoma vdomači, naj dokaže število obiskovalcev jednega leta v kopeli magdeburški in monakovski, ki sta se zgradili z 12.000 oziroma 15.000 gld. Kopališče obišče na leto 69.946, oziroma 74.200 oseb. Cena jedne kopeli je 10 vinarjev ali 4 kr.

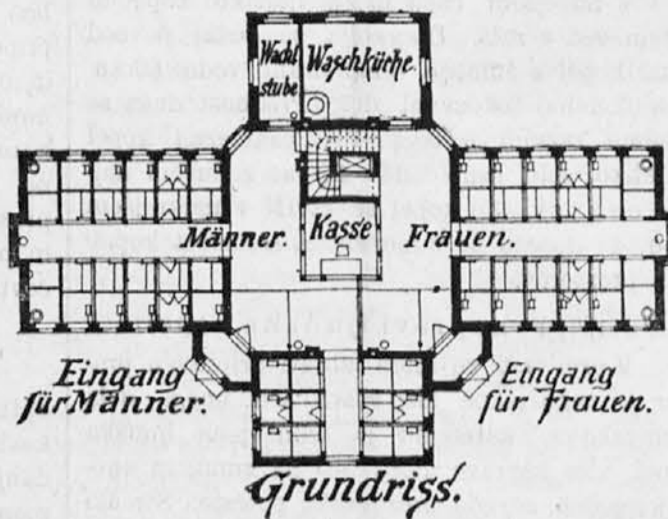
Pozdravljamo z veliko zadovoljnostjo misel, da se v Ljubljani zgradi prepotrebna ljudska kopel. A nikakor se ne moremo strinjati z namero, da hočejo to zgradbo postaviti na takozvano „Ajdovo zrno“, kjer že podirajo hiše, v Kolodvorskih ulicah. Gotovo nam

biti. Preverjeni smo, da bo obiskovalec veliko več profitiral, če popraša po nedostatkih, kakor če si ogleda samo ugodnosti in — vnanjosti.

Da si občinstvo more predstavljati načrt takega javnega kopališča, podajamo v naslednjem dva načrta sličnih naprav v Nemčiji:

Grundriß

Grundriß.

bode vsakdo drage volje priznal, da potrebuje ljudska kopel veliko svetlobe in zraka, da mora stati na ravnem prostoru, na prostem, ter da mora imeti okoli še toliko sveta, da jo je mogoče v teku časa z prizidanjem razširiti. „Ajdovo zrno“ ima pa gričasto lego, stare hiše v strnjenem zistemu, nebrotno število kanalov, leži v ozki ulici, in vsaka razširitev bi stala ogromno denarja, ker bi bilo treba drago odkupovati sosedne hiše. Svetloba solna se ovira na vse strani, dovažanje in odvažanje kurila bi bilo v tej ozki ulici tudi ovirano. Kam se pa hoče na tako majhnem prostoru postaviti skladišče za kurilo in poslopje za stroj. Vse te neugodnosti izginejo na prostoru poleg elektrarne. Sicer ni naš namen, trditi, da je to idealen prostor, a vredno bi bilo vender vpoštevati ž njim. Gotovo si bo šel kdo ogledat kako že obstoječo ljudsko kopel. Svetujemo mu, naj ne gleda samo na vnanjost in na to, kar slučajno vidi, da se tudi tu ne zgodi tako, kakor pri „Narodnem Domu“, „gledališču“ in „deželni bolnici“, katera poslopja bi popolnoma drugače zidali, ako bi še enkrat priliko imeli, jih zidati. Obiskovalec naj bo v prvi vrsti strokovnjak. Popraša naj pa tudi po obstoječih nedostatkih, popraša naj voditelje kopališč, kako bi zidali ljudsko kopališče, ako bi še enkrat prilika nanesla, da bi je morali zgra-

Zahvala.

Odbor »Slovenske krščansko-socijalne zveze« se tem potom imenom slovenskega delavstva najskrenejše zahvaljuje vsem hrvatskim rodoljubom, ki so ob našem izletu na Hrvasko nas tako srčno vsprejeli. Hvala »Zanat. pomoč. društvu« v Zagrebu in zagrebškimi kršč. soc. delavcem za bratski vsprejem na kolodvoru, za prijetne, nepozabne ure na »zajedničnem večeru« in za požrtvovalno oskrbo izbornih prenočišč. Hvala preč. g. Zagorcu za trud, katerega je imel z nami, hvala opozicijskemu hrvatskemu časopisju, ki je našo pot spremljalo ves čas z odkritosrčnimi simpatijami. Hvala uzorno rodoljubnemu prebivalstvu mesta Karlovca, ki je slovensko odposlanstvo sprejelo odprtimi rokami in svoje bratstvo izkazovalo na tako impozanten način, da smo bili vsi ganjeni do solz. Hvala karlovaškim iskrenim Hrvatcem za drage spomine, za duhteče šopke in vence, hvala presvetli baronici gospej kumci Kati Vranicany in premilosiljivemu njenemu »soprogu« za veliko, plemenito prijaznost, s katero sta počastila slovenske delavke in delavce. Hvala načelniku mesta g. Vrbanicu za ljubav, katero nam je ves čas izkazoval, hvala blagorodnima gospodoma: narodnemu zastopniku Modrušanu in dr. Vinkoviču za ognjevite napitnice vzajemnosti hrvatsko-slovenski, hvala vrlému predsedniku dične »Nade« g. Avg. Frančiškoviču in vsem »Nadinim« članom za številne dokaze bratske ljubezni, hvala vsem hrvatskim društvom za prijeten boravek mej njimi.

Slava Hrvatski in Hrvatom! Živela vzajemnost! Na svidenje v beli Ljubljani!

V Ljubljani, dne 26. avgusta l. 1899.

Za odbor »Slovenske krščansko-socijalne zveze«:

Ivan Kregar,
t. č. predsednik.

Ivan Štefè,
t. č. tajnik.

Ljubljanski osmošolec oz. sedmošolec

dobi lahko

brezplačno stanovanje in hrano.

Več pove uredništvo „Slov. Lista“. Piše naj se do 8. septembra in priloži prepis zadnjega spričevala.

Posestvo

ne daleč od Zagreba, pol ure od železniške postaje, obsegajoče 37 oralov sveta, od tega 12 oralov travnikov, 25 oralov njiv, s krasno hišo, verando, 3 sobami, kuhinjo, prostorno podstreho, hlev za 40 glav živine, šupo, podom in srambo za 300 mernikov turšice je jako 70 (3—1)

po ceni na prodaj.

Obremenjeno z 2300 gld. proti amortizaciji.

Natančne poizvedbe daje

J. Squarcy,

Zagreb, Primorska ulica 28 B.

Splošno kreditno društvo v Ljubljani.

Vplačani zadružni deleži gld. 46.830.

Promet od 1. okt. 1898 do 1. avg. 1899: gld. 1,661.490.22.

Skupna aktiva gld. 287.978.03.

Sprejema hranilne vloge po 4½%, vloge na tekoči račun po 3½% od dneva vložitve do dneva vzdiga.

Izposoja se na menjice in na personalni kredit proti obrestim po 5 do 6% brez kakih stroškov.

Urađuje se vsak dan ob navadnih urah:

Dvorski trg šte. 3.

68 (2)

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovinotiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

ANTON BELEC

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi cerkvene svetilnice ali stalnice, dve po: iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld., iz medenine 22, 24, 28, 32 gld., iz topaka 40, 50 gld.; obhajilne svetilnice iz kositarja po 2 gld., iz medenine po 5, 8, 10 gld.; pušice z zvočki za pobiranje mološčin, iz kositarja po gld. 1.50, iz medenine po 5 gld.; štedilna železna ognjišča, vsa železna in tudi razna za vzdiganje.

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelovodov. (64 10—8)

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — S kritevjo zvonikov prevzema ob enem tesarska dela.

Slovinci!

Pristopajte

k

„Naši straži“!

Slovensko vinogradniško društvo

išče

kletarja.

71 (1)

Plača po dogovoru.

Prijave z dokazi sposobnosti naj se pošljejo do 10. septembra t. l. predsedništvu društva.

Predsedništvo.

Otvoritev gostilne.

Slavnemu občinstvu naznanjava, da sva prevzela

gostilno vinogradnikov, staroznano „Bobenčkovo“ krčmo na Glincah,

kjer bodeva postregla velenjenemu občinstvu s pristno ceneno pijačo in okusno jedjo.

Prostorni vrt in pripravna dvorana sta za shode in veselice na razpolago, — živinski hlev je pa pripravljen za živino voznikov iz okolice.

Na Glincah, 25. avgusta 1899.

Z odličnim spoštovanjem

Boštijan in Alojzija Žvan.